

Yoksulluk Algısı ile Yaşam Memnuniyeti Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma: Bitlis Örneği

*

Berfin Göksoy Sevinçli¹
ORCID: 0000-0001-9686-509X

Öz

Yoksulluk, bireyleri ekonomik, sosyal, sağlık gibi pek çok yönden etkilemektedir. Yoksullar, istedikleri standartlarda hayatlarını sürdürmekte zorlanmaktadır. Bu durum, kentleri de görünüm ve yaşantı noktasında olumsuz olarak etkilemektedir. Bir kenti yaşanabilir kılmak, yoksulluğun kentteki görünürlüğüne azaltılması ile mümkündür. Yoksullukla mücadelede ise atılacak adımlardan ilki yoksulluğu anlamaktır. Bu noktada kentte yaşayanların yoksulluğu nasıl algıladıkları ve yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı sorusu önem kazanmaktadır. Araştırmada bu sorudan hareketle, bireylerin yoksulluk algıları ve yaşam memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi ile yoksulluk algılarının yaşam memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yoksulluk değerlendirmesinde önemli bir yeri olan gelir ve yaşam koşulları bölgesel araştırmanın Türkiye 2022 verilerine göre, en düşük yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirli TRB2 Bölgesinin içerisinde yer alan Bitlis ili bu araştırmanın örneklemini olarak seçilmiştir. Çalışmanın önemi, konu ile ilgili örneklem seçimi ile yaşam memnuniyeti ve yoksulluk algısı ölçeklerinin bir arada ele alınmasında saklıdır. Araştırma kapsamında 405 kişiye yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti ölçeklerinden oluşan anket uygulanmıştır. Sonuç olarak; yoksulluk algısı alt boyutlarının yaşam memnuniyetine yönelik bağımlı değişkenleri negatif olarak etkilediği, gelir düzeyi ile yaşam memnuniyeti arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk algısı, yaşam memnuniyeti, Bitlis

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Kentleşme ve Çevre Sorunları ABD, E-posta: bgoksoy@beu.edu.tr

A Research on the Relationship Between Perception of Poverty and Life Satisfaction: Bitlis Example

*

Berfin Göksoy Sevinçli²
ORCID: 0000-0001-9686-509X

Abstract

Poverty affects individuals in economic, social and health aspects. The poor cannot live at the standards they want. This situation negatively affects the appearance and life of cities. Making the city livable is possible by reducing the visibility of poverty. Understanding poverty is important in fighting against poverty. The question of how urban residents perceive poverty and whether there is a significant relationship between their poverty perception and life satisfaction is important. The research aimed to examine the impact of poverty perceptions on life satisfaction by measuring individuals' poverty perceptions and life satisfaction. In the Turkey 2022 data of the regional research on income and living conditions, which is important in poverty assessment, Bitlis in the TRB2 Region with the lowest annual average equivalent household disposable income is the sample of the research. The importance of the study is that life satisfaction and poverty perception scales are examined together. Within the scope of the research, a survey consisting of poverty perception and life satisfaction scales was applied to 405 people. In conclusion; it was found that poverty perception sub-dimensions negatively affected the dependent variables of life satisfaction and that there was a significant relationship between income level and life satisfaction.

Keywords: Poverty perception, life satisfaction, Bitlis

² Assist. Assoc., Bitlis Eren University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, Department of Urbanisation and Environmental Problems, E-mail: bgoksoy@beu.edu.tr

Giriş

İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılayamaması ile görünür olan yoksulluk, dünyanın önemli sorunlarından biridir. Yoksulluk sorunu ekonomik temelli olarak görünmesine karşın sosyal, psikolojik ve toplumsal olarak pek çok yönü olması dolayısıyla iç içe geçmiş bir görüntü vermektedir. Bu çerçevede ön plana çıkan yoksulluğun sosyal yönü, bireylerin yoksulluk algılarını ve bu algının yaşam memnuniyeti üzerindeki etkisini de önemli bir hale getirmektedir.

Feagin'e (1972) göre yoksulluk algısı, kaderci, bireyselci ve yapısalcı olmak üzere 3 nedensel atıfla³ açıklanabilir. Kaderci atıfa göre yoksulluk algısı, kötü şans ve kader üzerinden değerlendirilir ve yoksulluğun genetik bir geçişinin olduğu kabul edilir.⁴ Bireyselci atıfta yoksulluk algısı kişinin kendisi üzerinden inşa edilir (yoksulun çabalama konusundaki noksanlığı), yapısalcı atıfta ise ekonomik sistem, işsizlik, önyargılar gibi toplumun özellikleri ile yoksulluk algısı oluşur. Pek çok neden üzerinden şekillenen yoksulluk algısı toplum ve yaşam alanlarında somutlaşarak görünür bir hal alır. Örneğin kentlerdeki çöküntü bölgeleri ve harabe evlerin oluşmasının temel sebeplerinden biri yoksulluktur. Yoksulluk sorununu çözmek ve görünürlüğüne hafifletmek için idari boyutta politikalar geliştirilir. Bu noktada yerleşiklerin yoksulluk algısını anlayabilmek önemlidir. Ancak yalnızca bu da yeterli değildir. Çünkü yoksulluk algısıyla birlikte yaşam memnuniyeti durumu da sorgulanmalıdır.

Yaşam memnuniyeti, geniş perspektifte toplumsal refahı sağlama noktasında önemli olduğundan uluslararası kuruluşlar tarafından da dikkate alınan bir konudur. OECD, her yıl yaşam memnuniyeti ölçümlerini yayınlamaktadır. Yaşam memnuniyeti, insanların yaşamlarını bir bütün olarak nasıl değerlendirdiklerini ölçmektedir. Yaşam memnuniyeti OECD genelinde eşit olarak paylaşılmamaktadır. Kolombiya, Yunanistan, Kore, Portekiz ve Türkiye gibi ülkeler, ortalama 6'nın altında puanlarla nispeten düşük bir genel yaşam memnuniyeti düzeyine sahipken; Danimarka, Finlandiya, İzlanda, Hollanda ve İsviçre'de puanlar 7,5 ve üzerine çıkmaktadır. Bu ölçümlerde Türkiye 4,9 ortalama ile Kuzey Afrika ile listenin sonunda yer almaktadır (OECD, 2022). Verilen ölçümler, Türkiye'de bu konudaki araştırmaları derinleştirme ihtiyacını ortaya koymaktadır. Sonraki aşamada Türkiye'de hangi

³ Karşılaşılan olay ya da durumlara anlam yüklemeye nedensel atıf denilir. Bkz. Koca, 2020: 353.

⁴ Bu durum yoksulluk kültürü olarak kavramsallaştırılır. Bkz. Lewis, 1970; Gajdosikienė, 2004.

ilin temelde araştırmaya tabi tutulacağı sorusu önem kazanmaktadır. Sorunun cevabı aranırken yaşam memnuniyeti düzeyinde yoksulluğun etkili olduğu varsayımından hareketle Türkiye’de yoksulluk değerlendirmesinde önemli rol oynayan gelir ve yaşam koşulları bölgesel araştırmasının son verileri incelenmiştir. Verilere göre, en düşük yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri (TÜİK, 2022); Bitlis, Muş, Hakkâri ve Van’ı içerisine alan TRB2 Bölgesi araştırmaya uygun görülmüştür. TÜİK’e ait illerde yaşam endeksi gösterge değerleri TRB2 bölgesi için incelendiğinde, Bitlis’in istihdam oranı (%41,5) en yüksek il olmasına rağmen konutun kalitesinde problem yaşayanlar (%40,7) ve ortalama günlük kazanç (%54,9) endeks değerleri dikkate alındığında, bölgesinde yer alan diğer illerden daha düşük değerlere sahip (TÜİK, 2023) olması bakımından örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırmanın amacı, Bitlis’teki kent yerleşiklerinin yoksulluk algı düzeylerinin yaşam memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkilerinin ortaya konulmasıdır. Amaca uygun olarak, yerleşiklerin yoksulluk algı düzeyleri ve yaşam memnuniyet düzeylerinin cinsiyet, yaş, meslek durumu ve gelir düzeylerine göre değişme durumu da araştırmanın kapsamına dahil edilmiştir. Çalışmanın önemi ise, yaşam memnuniyeti ile yoksulluk algı düzeyi arasındaki etkiyi Bitlis özelinde ele almasıdır. Çalışmada cevap aranan 2 temel soru bulunmaktadır:

Araştırma Sorusu 1: Bitlis’teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

Araştırma sorusu 2: Bitlis’teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri cinsiyet, yaş, meslek durumu ve gelir gibi demografik özelliklere göre farklılaşmakta mıdır?

Çerçevesi verilen çalışmada sırasıyla; literatür, yöntem, bulgular, tartışma ve sonuç bölümlerine yer verilmiştir.

Literatür

Yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyetine yönelik literatür incelendiğinde bu konudaki çalışmaların sağlık ve sosyal bilimler alanlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Sağlık alanındaki çalışmalar, yoksulluğun arttığı ve yaşam memnuniyetinin azaldığı durumlarda zihinsel sağlık sorunlarının arttığı yönünde temel bulguyu vurgulamaktadır (Jafree, vd., 2023, s.2; Mbam, vd., 2023; Yokoji, Hammani ve Elgar, 2023, s.420, Orben vd., 2020; Bagheri vd., 2019).

İnsan sağlığı üzerinde önemli etkileri olan ve uzun ömür, sosyal ilişkiler, olumlu sosyallik ve üretkenlik gibi çeşitli faydalarla bağlantısı vurgulanan yaşam memnuniyeti (Diener ve Tay, 2012; Lyubomirsky vd., 2005) ve yoksulluk algısı konusunda, sosyal bilimler literatürü incelendiğinde pek çok çalışmanın olduğu görülmektedir. Dikkat çekici çalışmalardan biri ciddi manada gelir ve refah eşitsizliği olan Hong Kong'un yaşam memnuniyeti endeksinde de alt sıralarda olmasına odaklanmıştır (Yang vd., 2023). Benzer bulgulara ulaşmış çalışmalar aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Tablo 1. Yoksulluk ve Yaşam Memnuniyeti Arasındaki İlişkiye Yönelik Literatür Özeti

Yazar ve Yıl	Yöntem	Sonuç
Selvamani ve Elgar, 2023	Nicel araştırma	Düşük yaşam memnuniyeti, yoksulluk ve depresyon, gıda güvensizliğine eğilimi arttırmaktadır.
Bedük, 2023	Nicel araştırma	Yaşam memnuniyetinin azalması, hane gelirindeki düşüş ve iş kaybı riskiyle karşılaşma olasılığı ev sahiplerine göre kiracıları daha çok etkilemektedir.
Kutlu, 2023	Nicel araştırma	Yaşam memnuniyeti ölçeği ile gelir düzeyi (yoksulluk göstergesi olarak kabul edilebilir) ve sosyal dışlanma arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.
Kim, 2022	Nicel araştırma	Engelli bireylerde yoksulluk, depresyonu etkilememiştir ancak yaşam memnuniyetini düşürmüştür.
Liu& Fu, 2022	Nicel Araştırma	Algılanan yoksulluk yaşam memnuniyeti üzerinde ciddi bir olumsuzluğa neden olmaktadır.
Zhang vd., 2022	Nicel araştırma	Katı yakıt kullanımının (yoksulların kullandığı düşünülebilir) yaşam memnuniyeti üzerinden olumsuz etkisi vardır.
Roh& Weon, 2022	Nicel araştırma	Ekonomik profili yüksek olan yaşlıların yaşam memnuniyeti de yüksektir.
Zhang vd., 2022	Nicel araştırma	Çin'in kentsel dönüşüme dahil ettiği yoksul yaşam alanlarında yaşam memnuniyeti artmaktadır.
Hammami vd., 2022	Nicel araştırma	Yoksulluğun azalması, sosyoekonomik konumun artması ergenlerin yaşam memnuniyetini artırıcı rol oynamaktadır.
Leu, 2022	Nicel araştırma	Uzun vadede gelir yoksulluğu yaşayanların yaşam memnuniyeti azalır.
Ulutürk Akman, 2021	Nicel araştırma	TÜİK yaşam memnuniyeti verileri üzerinden yapılan analizde yaşam memnuniyetini artıran faktörler: Aylık hane halkı gelir memnuniyeti, yaşanan konuttan duyulan memnuniyet, sosyal yaşam memnuniyeti, bireysel anlamda beden sağlığı memnuniyeti ve fertlerin kendilerine ayırdığı zamana yönelik duydukları memnuniyettir.
Yenipazarlı vd., 2020	Nicel araştırma	Engelliler, işsizlik ve yoksulluk dolayısıyla düşük yaşam memnuniyetine sahiptir.
Kantar Davran& Tok, 2018	Nicel Araştırma	Toplumsal ve kültürel unsurlara göre bireylerin yoksulluk algıları değişmektedir.
Bellani ve D' Ambrosio, 2011	Nicel araştırma	Yoksulluk ve dışlanma arttıkça yaşam memnuniyeti azalmaktadır.

Verilen çalışmaların sonuçlarının aksine Hindistan'da yapılan bir araştırma, yoksulluk algısının arttıkça beklenenden daha yüksek seviyede yaşam memnuniyeti belirtildiği hatta Hindistan'daki yoksul mahalleler ile başka bir

büyük Hint şehri arasında fark olmadığını göstermektedir (Sulkers, Loos, 2022, s.281). Ancak burada Hindistan'ın BM Dünya Mutluluk İndeksi Listesinde (2023) 4,036 ortalama ile 137 ülke arasından 126. olduğu düşünüldüğünde, araştırmanın sonucu şaşırtıcı olmaktan çıkabilir. Çünkü, zaten genel itibariyle ülke, mutsuz ülkeler arasında sayıldığında ülkenin kentleri arasında yaşam memnuniyetine yönelik farklılığın olmaması rasyonel bir bulgu olarak değerlendirilebilir. Nitekim aynı listede Türkiye'nin 4,614 ortalama ile 106. sırada yer almaktadır (BM, 2023).⁵ O halde benzer bir çalışma, Türkiye'nin farklı kentlerinde yapıldığında da bu çalışmadaki bulguya eşdeğer bir sonuca ulaşılabilir. Öngörülebilir.⁶ Ancak bu öngörünün doğrulanması için Türkiye'nin farklı kentlerinde araştırma yapmanın zorunluğu göz ardı edilmemelidir.

Yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti çalışmalarında, algı unsuru bulgular üzerinde temel etkileyici faktördür. Kendini yoksul hisseden kişiler, gerçekten yoksul olanlara göre hayatlarından daha fazla memnuniyetsiz olabilirler (Mahmood vd., 2018, s.578). Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramına göre bu durum; iyi ekonomik koşulların mutluluğun artmasına mutlaka yol açmayabileceği veya bireylerin ekonomik koşullara ilişkin algılamalarının bireylerin yaşam doyumunu etkileyebileceği şeklinde izah edilebilir (1970, ss.149- 203). Buradan hareketle yoksulluğun yalnızca ekonomik olarak temellendirilmemesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Nitekim bu çalışmada kullanılan yoksulluk algısı ölçeği (Haykır Hobikoğlu vd., 2022) de görelî, insani ve mutlak yoksulluk boyutlarında olmak üzere 3 boyutu olan bir ölçme aracı ile desenlenmiştir.

Mutlak yoksulluk, kişinin varlığını devam ettirebilmesi için yiyecek, barınma ve giyim gibi temel ihtiyaçların eksikliğini tanımlarken görelî yoksulluk, bir bireyin gelirinin veya yaşam standardının toplumdaki ortalama bir insanınkiyle karşılaştırılmasına dayanır. Görelî yoksulluk, gerekli toplu taşıma, içme suyu, sağlık ve kültürel etkinlikler gibi unsurlar üzerinden değerlendirilir (Sallan Gül, 2002, ss. 108-109; Gajdosikienê, 2004, ss.89-90; Niemietz, 2011; Ak, 2016, s.302; Çelik vd., 2017, s.44). İnsani yoksullukta ise, yaşam kalitesi, yaşam süresi ve bilgi düzeyi unsurları önemlidir (UNDP, 2023; La-

⁵ Listenin başında ise 7 üstü ortalama ile İskandinav ülkeleri yer almaktadır. Bkz. BM, 2023

⁶ Adana'nın merkez köylerinde gerçekleştirilen çalışmada kırsal kesimde yaşayanların ekonomik olarak yoksul olmalarına karşın kendilerini yoksul olarak tanımlamadıkları bulunmuştur. Bkz. Kantar- Davran ve Tok, 2018: 2150.

derchi vd., 2003, s.253). Bunlarla birlikte istihdam sorunları, alt yapı yetersizlikleri de insani yoksulluğa dahil edilebilir (O'Connor, 2001, s.43). İnsani yoksulluk çok boyutludur ve BM, her yıl "Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi" listesi yayımlayarak ülkelerin insani yoksulluk konusundaki durumlarını da ortaya koymaktadır. Endekste, insanların günlük yaşamlarında yoksulluğun farklı yönlerini (sağlık, konut, içme suyu vs.) nasıl yaşadıklarına odaklanılır. En son 2022 yılında yayınlanan endekste Türkiye'nin veri eksikliği nedeniyle bulunmadığı görülmektedir (UNDP, 2023). Devletler, toplumun yoksulluğunu doğru bir şekilde algılamalı ve yoksullukla mücadele politikalarını bu doğrultuda şekillendirmelidir (Suğur, vd., 2008, s.4). Yoksulluğu doğru şekilde algılamamanın yolu ise, kent ve kırsalda yaşayanların yoksulluk algılarının ve yaşam memnuniyetlerinin yerinde tespit edilmesidir.

Literatür, ağırlıklı olarak yoksulluk algısı veya yaşam memnuniyetine odaklanmıştır. Her iki unsuru da ele alan çalışmalar sınırlıdır. Bu nedenle bu çalışmada Türkiye'nin yoksul TRB2 Bölgesi içerisinde yer alan Bitlis'te yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyetine yönelik ilişki araştırılmıştır.

Yöntem

Araştırma sorularını cevaplamaya yönelik olarak anket yöntemi ile çevrim içi ortamda veri toplanmıştır. Yöntem çerçevesinde evren ve örneklem, ölçme araçlarına yönelik bilgiler ve araştırma modeli aşağıda yer almaktadır.

Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini Bitlis ili merkezinde yaşayan 65 bin 670 kişi oluşturmaktadır. Evreni temsil bakımından örneklem sayısı hesabı için eşitlik 1'deki örnekleme formülü kullanılmaktadır.

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot p \cdot q}{d^2 \cdot (N - 1) + t^2 \cdot p \cdot q} \quad (1)$$

Denklemden: $d=0.05$ (Hata payı, göze alınan sapma oranı, güven aralığı %5), $p=q=0.50$ (Bir olayın görülme olasılığı p , görülme olasılığı $1-p=q$), $t_{(0.05, \infty)} = 1.96$ ($\alpha=0.05$ (%95 Güven Düzeyi) ve $N>120$ için t tablo değeri), N =Evrendeki birey sayısı, n = Gerekli minimum örneklem sayısını ifade etmektedir.

Denklemin yardımıyla 65 bin 670 bireye sahip Bitlis ili merkez nüfusu için %95 güven düzeyi ve %5 güven aralığı (hata payı) için hesaplanan örneklemi temsil edebilecek minimum örneklem sayısı 383'tür.

Araştırma kapsamında 405 adet bireye çevrim içi ortamda anket uygulanmış ve z-skor yöntemiyle yapılan uç değer incelenmesine tüm maddelere ait z-skor değerlerinin 3'ün altında olduğu görülmüş ve veri setinde herhangi bir uç değer olmadığına karar verilerek analizler 405 adet gözlem ile gerçekleştirilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013, s.73).

Ölçme araçları

Araştırmanın amacına uygun olarak oluşturulan anket, 3 bölümden oluşmuştur. Birinci kısımda kişisel bilgi formu yer alırken, ikinci kısımda Yoksulluk Algısı Ölçeği ve Üçüncü kısımda Yaşam Memnuniyeti ölçeği yer almaktadır. Araştırmanın ölçeklere ait yapısal geçerliliklerin denetlenmesi ve sağlanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ve güvenilirlik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Cronbach's Alpha güvenilirlik analizi yapılmıştır.

Araştırma modeli

İstatistiksel tarama modelleri üzerinde yapılan çalışmada, araştırma hedeflerine ve sorularına bağlı olarak araştırma modeli Şekil 1'teki gibi görselleştirilebilmektedir.

Şekil 1: Araştırma Modeli

Yoksulluk algısı ölçeği geçerlik ve güvenilirlik verileri

Yoksulluk Algısı Ölçeği orijinali 3 alt boyut (mutlak yoksulluk, görel yoksulluk ve insani yoksulluk) ve 33 adet 5'li likert tipte maddeden oluşan ve katılımcıların kendilerine dair yoksulluk algılarının Görel, İnsani ve Mutlak yoksulluk boyutlarında olmak üzere 3 boyut ile ölçmek üzere tasarlanan bir ölçme aracıdır (Sezgin, Haykır-Hobikoğlu, Budak, 2022). Ölçeğe uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sırasında birtakım maddelerin yol katsayılarının anlamsız birtakım maddelerin standartlaştırılmış yol katsayılarının ise küçük olduğu görüldüğünden ölçek dışında bırakılmıştır.

Ölçekte yer alan tüm maddelerin yol katsayısı istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı ve standartlaştırılmış yol katsayılarının tamamı

0.5'in üzerindedir. Ölçek DFA modeli için model uyum indeksleri incelendiğinde Ki-kare serbestlik derecesi oranı (χ^2/SD), GFI, AGFI, NFI, RFI, IFI, CFI ve RMSEA değerlerinin tamamının kabul edilebilir model uyumunu göstermektedir. Ölçek ve alt boyutlar için hesaplanan Cronbach's Alpha güvenirlik katsayıları incelendiğinde, Görelî Yoksulluk boyutu ile İnsani Yoksulluk boyutunun çok iyi derecede, Mutlak Yoksulluk boyutu ile ölçeğin ise tamamen güvenilir ölçüm araçları olduğu söylenebilir. DFA ve Cronbach's Alpha güvenirlik analizleri doğrultusunda ölçeğin etkili yapıya sahip, güvenirliği yüksek bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Yaşam memnuniyeti ölçeği geçerlik ve güvenirlik verileri

Yaşam Memnuniyeti Ölçeği orijinali 2 alt boyut (ekonomik hayattan memnuniyet ile kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet) ve 8 adet 5'li likert tipte maddeden oluşan ve katılımcıların yaşam memnuniyetlerini ekonomik ve kişisel ve sosyal boyutlarında olmak üzere 2 boyut ile ölçmek üzere tasarlanan bir ölçme aracıdır (Köse, Çobanoğlu ve Sarı, 2021). Ölçeğe uygulanan ilk DFA analizinde herhangi bir maddenin ölçek dışında bırakılması veya model düzeltmesi gerekmemiştir.

Ölçekte yer alan tüm maddelerin yol katsayısı istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı ve standartlaştırılmış yol katsayılarının tamamı 0.5'in üzerindedir. Ölçek DFA modeli için model uyum indeksleri incelendiğinde Ki-kare serbestlik derecesi oranı (χ^2/SD), GFI, AGFI, NFI, RFI, IFI, CFI ve RMSEA değerlerinin tamamı mükemmel model uyumunu göstermektedir. Ölçek ve alt boyutlar için hesaplanan Cronbach's Alpha güvenirlik katsayıları incelendiğinde ise Ekonomik Memnuniyet, Kişisel ve Sosyal Hayat Memnuniyeti boyutları ile bu ölçeğin oldukça güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmüştür. DFA ve Cronbach's Alpha güvenirlik analizleri doğrultusunda ölçeğin orijinali ile aynı olan ölçek formu için etkin yapıya sahip, güvenirliği yüksek ölçüm kabiliyetine sahip bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Veri analizi

Çalışma kapsamında toplanan veriler IBM SPSS versiyon 22.0'a aktarılmış ve ilgili yazılım paketleri (Yapısal Eşitlik Modelleri için geliştirilmiş SPSS AMOS 22.0 eklentileri) kullanılarak gerekli analizler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Bulgular başlığı, demografik ve tanımlayıcı bulgular, yapısal eşitlik modeli ve fark analizlerine yönelik bilgileri içermektedir.

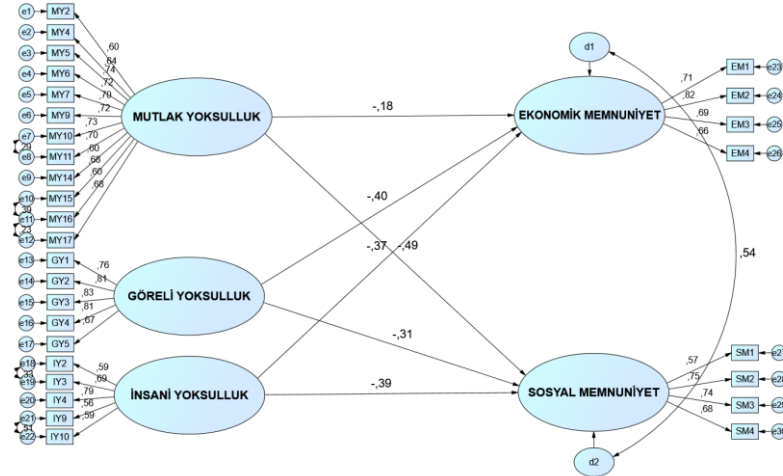
Demografik ve tanımlayıcı bulgular

Araştırmaya dahil edilen yerleşiklere ait demografik ve tanımlayıcı istatistikler şu şekildedir: Örneklem cinsiyete göre dağılımı; %52,8 kadın (n=214), %47,2 erkek (n=191) tir. Örneklem yaş gruplarına göre dağılımı şu şekildedir; %44 18-25 yaş (n=178), %22,2 26-34 yaş (n=90), %17 35-44 yaş (n=69), %11,6 45-54 yaş (n=47), %5,2 55 üzeri (n=21). Örneklem medeni duruma göre şu şekilde dağıılmaktadır: %59,7 bekar (n=241), %27 evli (n=109), %7,9 boşanmış (n=32), %5,4 eşi vefat etmiş (n=22). Örneklem meslek durumlarına göre dağılımları şu şekildedir; %54,3 meslek yok (n=220), 45.7 meslek var (n=185). Örneklem gelir durumlarına göre dağılımları ise şu şekildedir; %41,7 düşük (n=169), %46,7 orta (n=189), %11,6 yüksek (n=47).

Yapısal eşitlik modeli

Araştırmanın bu kısmında birinci araştırma sorusunun cevaplanması amacıyla kurulan yapısal eşitlik modeli ve söz konusu modele dair bulgular yer almaktadır. Yapısal eşitlik modeli daha önce yapısal geçerlilikleri DFA analizleri ile kanıtlanmış ölçek yapıları ile kurulmuş olup, bir hipotez test modeli özelliği taşımaktadır. Bu bağlamda hipotez test modeli üzerinde DFA analizlerinde yapılan model düzeltmesine ek olarak bağımlı değişkenler arasındaki ilişkiyi tanımlamak üzere söz konusu bağımlı değişkenlerin hata terimleri arasında bir model düzeltmesi yapılmıştır. Model şeması şekil 2'deki gibidir.

Şekil 2. Yapısal Eşitlik Modeli Şeması

Yapısal eşitlik modeli analizi ile elde edilen sonuçlar Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2: Yapısal Eşitlik Modeli Bulguları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	β	Std. β	S.H.	t	p
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	Mutlak Yoksulluk	0.189	-0.182	0.054	-3.499*	[0.000]
	Görelî Yoksulluk	0.441	-0.399	0.085	-6.758*	[0.000]
	İnsani Yoksulluk	0.494	-0.371	0.085	-5.775*	[0.000]
Kişisel ve Sosyal Hayat Memnuniyeti	Mutlak Yoksulluk	0.359	-0.488	0.048	-7.416*	[0.000]
	Görelî Yoksulluk	0.244	-0.312	0.044	-5.497*	[0.000]
	İnsani Yoksulluk	0.364	-0.385	0.063	-5.790*	[0.000]
Tanısal İstatistikler						
$\chi^2(165)=455.521*$ [0.006]	$\chi^2/S.d.=2.761$ GFI=0.879	AGFI=0.806 NFI=0.861	RFI=0.843 IFI=0.859	CFI=0.858 RMSEA=0.077		

* (%5) anlamlılık düzeyinde anlamlılığı simgeler, Std. β : Standartlaştırılmış yok katsayısı, S.H: Standart hata, r:Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı, χ^2 : Ki-Kare test istatistiği, (parantez içi test serbestlik derecesini içerir.) [köseli parantez içi test anlamlılık değerlerini içerir.]

Tabloda tanısal istatistikler incelendiğinde tüm model uyum indekslerinin kabul edilebilir model için verilen referans aralıklara denk geldiği görülmektedir. Başka bir ifade ile kurulan yapısal eşitlik modelinin kabul edilebilir bir uyuma sahip olduğu söylenebilir. Modelin tahmin edilen katsayılarını incelediğimizde şunu görüyoruz:

Mutlak yoksulluk değişkeninin ekonomik memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı negatif etkiye sahip olduğu görülmektedir. Yani Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair mutlak yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının ekonomik memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

Görelî yoksulluk değişkeninin ekonomik memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı negatif etkiye sahip olduğu görülmektedir. Yani Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair görelî yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının ekonomik memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

İnsani yoksulluk değişkeninin ekonomik memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı negatif etkiye sahip olduğu görülmektedir. Yani Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair insani yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının ekonomik memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

Değişkenlerin ekonomik hayattan memnuiyet düzeyleri üzerinde anlamlı etkisi olan yoksulluk algısı alt boyutlarına ait etki katsayıları karşılaştırıldığında en yüksek etkinin insani yoksulluk, en düşük etkinin ise mutlak yoksulluk değişkenlerine ait olduğu görülmektedir.

Mutlak yoksulluk değişkeninin ekonomik memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir etkisinin saptandığı görülmektedir. Daha açık bir ifade ile Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair mutlak yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının kişisel ve sosyal hayattan memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

Görelî yoksulluk değişkeninin kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir etkisinin saptandığı görülmektedir. Daha açık bir ifade ile Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair görelî yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının kişisel ve sosyal hayattan memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

İnsani yoksulluk değişkeninin kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değişkeni üzerinde %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı ve negatif bir etkisinin saptandığı görülmektedir. Daha açık bir ifade ile Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair insani yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının kişisel ve sosyal hayattan memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir.

Değişkenlerin kişisel ve sosyal hayattan memnuiyet düzeyleri üzerinde anlamlı etkisi olan yoksulluk algısı alt boyutlarına ait etki katsayıları karşılaştırıldığında en yüksek etkinin insani yoksulluk, en düşük etkinin ise görelî yoksulluk değişkenlerine ait olduğu görülmektedir.

Yoksulluk algısı alt boyutları, negatif etki ettiği bağımlı değişkenler ile karşılaştırıldığında mutlak yoksulluğun; kişisel ve sosyal hayat memnuniyetine etkisinin, ekonomik hayat memnuniyetine olan etkisinden daha büyük olduğu görülmektedir. Görelî yoksulluğun; ekonomik hayat memnuniyetine etkisi ise, kişisel ve sosyal hayat memnuniyetine olan etkisinden daha fazladır. İnsani yoksulluğun etkisi, ekonomik hayat memnuniyetine, kişisel ve sosyal hayat memnuniyetinden daha fazla etkide bulunmaktadır.

Fark analizleri

Araştırmanın bu kısmında ikinci ve üçüncü araştırma sorularının cevaplaması amacıyla demografik gruplar arasında ölçek ve alt boyut ortalamaları parametrik test teknikleri ile karşılaştırılmıştır.

Cinsiyet bulgusu ile yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti verileri

Cinsiyete göre farklılıkları test eden bağımsız örneklem T testi sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 3. Cinsiyete Göre Farkları Sınayan Bağımsız Örneklem T-Testi Bulguları

Değişken	Cinsiyet	N	\bar{X}	S.S	Levene	T-Test
Mutlak Yoksulluk	Kadın	214	2.517	0.868	$F(1, 403)=3.360$	$t(403)=-3.602^*$
	Erkek	191	2.851	0.998	[0.057]	[0.000]
Görelî Yoksulluk	Kadın	214	3.199	1.125	$F(1, 403)=0.981$	$t(403)=-0.399$
	Erkek	191	3.243	1.081	[0.322]	[0.690]
İnsani Yoksulluk	Kadın	214	2.472	0.920	$F(1, 403)=1.634$	$t(403)=-2.167^*$
	Erkek	191	2.680	1.008	[0.202]	[0.031]
Yoksulluk Algısı	Kadın	214	2.729	0.812	$F(1, 403)=0.168$	$t(403)=-2.312^*$
	Erkek	191	2.925	0.879	[0.862]	[0.021]
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	Kadın	214	2.730	1.184	$F(1, 403)=0.717$	$t(403)=-0.420$
	Erkek	191	2.779	1.141	[0.398]	[0.675]
Kişisel ve Sosyal Hayattan Memnuniyet	Kadın	214	3.362	1.164	$F(1, 403)=3.567$	$t(403)=1.580$
	Erkek	191	3.187	1.051	[0.060]	[0.115]
Yaşam Memnuniyeti	Kadın	214	3.046	1.056	$F(1, 403)=0.305$	$t(403)=0.614$
	Erkek	191	2.983	1.008	[0.581]	[0.540]

* (%5) anlamlılık düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler, \bar{X} : Ortalama, S.S: Standart Sapma, F: F test istatistiği, t: T-Test istatistiği, (parantez içleri test serbestlik derecelerini içerir.) [köşeli parantez içleri test anlamlılık değerlerini içerir.] T-test istatistiği Levene Heterojenlik testi bulguları doğrultusunda seçilmiştir.

Mutlak yoksulluk, İnsani yoksulluk, Yoksulluk algısı değişkenleri bakımından kadın ve erkek katılımcılar arasında istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı farklar tespit edilmiştir. Ortalamalar incelendiğinde farklılıkların erkek katılımcılar lehine olduğu görülmektedir. Yani erkek katılımcıların kendilerine dair; mutlak yoksulluk, insani yoksulluk, yoksulluk algısı kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu söylenebilir.

Görelî yoksulluk, ekonomik hayattan memnuniyet, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet, yaşam memnuniyeti değişkeni bakımından kadın ve erkek katılımcılar arasında %5 anlamlılık seviyesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Yaş ile yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti bulguları

Tablo 4'te gösterilen Anova testinde, yaş gruplarına göre farklılıklar test edilmiştir.

Tablo 4. Yaş Gruplarına Göre Farkları Sınayan Anova Testi Bulguları

Değişken	Yaş	N	\bar{X}	S.S	Levene	Anova	Post Hoc
Mutlak Yoksulluk	A)18-25	178	2.716	0.990	$F(3,401)=1.229$ [0.299]	$F(3,401)=2.788^*$ [0.040]	B>C
	B)26-34	90	2.816	0.942			
	C)35-44	69	2.399	0.902			
	D) 45+	68	2.659	0.828			
Görelî Yoksulluk	A)18-25	178	3.304	1.160	$F(3,401)=1.217$ [0.303]	$F(3,401)=3.807^*$ [0.010]	D>C
	B)26-34	90	3.091	0.984			
	C)35-44	69	2.916	1.098			
	D) 45+	68	3.476	1.037			
İnsani Yoksulluk	A)18-25	178	2.662	1.060	$F(3,401)=1.913$ [0.127]	$F(3,401)=2.805^*$ [0.015]	A>C
	B)26-34	90	2.556	0.881			
	C)35-44	69	2.278	0.820			
	D) 45+	68	2.644	0.916			
Yoksulluk Algısı	A)18-25	178	2.894	0.929	$F(3,401)=2.256$ [0.081]	$F(3,401)=3.544^*$ [0.015]	A ve D>C
	B)26-34	90	2.821	0.782			
	C)35-44	69	2.531	0.772			
	D) 45+	68	2.927	0.731			
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	A)18-25	178	2.452	1.174	$F(3,401)=2.338$ [0.073]	$F(3,401)=7.989^*$ [0.000]	B, C ve D>A
	B)26-34	90	2.981	1.069			
	C)35-44	69	3.116	1.064			
	D) 45+	68	2.871	1.175			
Kişisel ve Sosyal Hayattan Memnuniyet	A)18-25	178	3.180	1.277	$F(3,401)=1.823$ [0.142]	$F(3,401)=1.860$ [0.136]	-
	B)26-34	90	3.286	0.939			
	C)35-44	69	3.551	0.918			
	D) 45+	68	3.257	1.026			
Yaşam Memnuniyeti	A)18-25	178	2.816	1.105	$F(3,401)=7.038$ [0.000]	$F(3,401)=5.155^*$ [0.002]	B, C ve D>A
	B)26-34	90	3.133	0.901			
	C) 35-44	69	3.333	0.901			
	D) 45+	68	3.064	1.037			

Mutlak yoksulluk değişkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (2.716±0.99), 26 ile 34 yaş arasında (2.816 ±0.942), 35 ile 44 yaş arasında (2.399±0.902), 45 yaş ve üzeri (2.659±0.828) yaş gruplarında yer alan Katılımcılar arasında istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı farklar tespit edildi. Tukey'in Post Hoc testinin sonuçları şöyledir: Mutlak yoksulluk algısı 26-34 yaş grubundaki katılımcılarda 35-44 yaş grubundaki katılımcılara göre daha yüksek iken, diğer katılımcılarda bu konuda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Görelî yoksulluk değişkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (3.304±1.16), 26 ile 34 yaş arasında (3.091 ±0.984), 35 ile 44 yaş arasında (2.916±1.098), 45 yaş ve üzeri (3.476±1.037) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında istatistiksel olarak %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı farklar tespit edilmiştir. Farkın

kaynağı olan yaş grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tukey's Post Hoc testi bulguları ise şu şekildedir; 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcıların görelî yoksulluk algıları 35 ile 44 yaş arasındaki katılımcılardan daha yüksek iken diğêr katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamıştır.

İnsani yoksulluk değışkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (2.662±1.06), 26 ile 34 yaş arasında (2.556 ±0.881), 35 ile 44 yaş arasında (2.278±0.82), 45 yaş ve üzeri (2.644±0.916) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli fark veya farklar saptanmıştır. Farkın kaynağı olan yaş grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tukey's Post Hoc testi bulguları ise şu şekildedir; 18 ile 25 yaş arasındaki katılımcıların insani yoksulluk algıları 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcılardan daha yüksek iken diğêr katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamıştır.

Yoksulluk algısı değışkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (2.894±0.929), 26 ile 34 yaş arasında (2.821 ±0.782), 35 ile 44 yaş arasında (2.531±0.772), 45 yaş ve üzeri (2.927±0.731) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli fark veya farklar saptanmıştır. Farkın kaynağı olan yaş grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tamhane's T2 Post Hoc testi bulguları ise şu şekildedir; 18 ile 25 yaş arasındaki katılımcılar ile 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcıların yoksulluk algıları 35 ile 44 yaş arasında olan katılımcılardan daha yüksek iken diğêr katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamıştır.

Ekonomik hayattan memnuniyet değışkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (2.452±1.174), 26 ile 34 yaş arasında (2.981 ±1.069), 35 ile 44 yaş arasında (3.116±1.064), 45 yaş ve üzeri (2.871±1.175) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli fark veya farklar saptanmıştır. 18 ile 25 yaş arasında yer alan katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet düzeyi diğêr tüm katılımcılardan düşük düzeyde iken diğêr katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değışkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (3.18±1.277), 26 ile 34 yaş arasında (3.286 ±0.939), 35 ile 44 yaş arasında (3.551±0.918), 45 yaş ve üzeri (3.257±1.026) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Yaşam memnuniyeti değişkeni bakımından 18 ile 25 yaş arasında (2.816±1.105), 26 ile 34 yaş arasında (3.133 ±0.901), 35 ile 44 yaş arasında (3.333±0.901), 45 yaş ve üzeri (3.064±1.037) yaş gruplarında yer alan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli fark veya farklar saptanmıştır. 18 ile 25 yaş arasında yer alan katılımcıların yaşam memnuniyet düzeyi diğer tüm katılımcılardan düşük düzeyde iken diğer katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Medeni durum ile yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti bulguları

Medeni duruma göre farkları sınavan Anova testi tablo 5'teki gibidir.

Tablo 5: Medeni Duruma Göre Farkları Sınavan Anova Testi Bulguları

Değişken	M.Durum	N	\bar{X}	S.S	Levene	Anova	Post Hoc
Mutlak Yoksulluk	A)Bekar	242	2.713	0.963	F(2,402)=0.301	F(2,402)=0.508	-
	B)Evli	109	2.625	0.932			
	C)Diğer	54	2.602	0.900			
Görelî Yoksulluk	A)Bekar	242	3.252	1.082	F(2,402)=2.286	F(2,402)=0.414	-
	B)Evli	109	3.138	1.196			
	C)Diğer	54	3.241	1.011			
İnsani Yoksulluk	A)Bekar	242	2.632	1.022	F(2,402)=2.006	F(2,402)=1.288	-
	B)Evli	109	2.492	0.865			
	C)Diğer	54	2.448	0.901			
Yoksulluk Algısı	A)Bekar	242	2.866	0.870	F(2,402)=1.607	F(2,402)=0.825	-
	B)Evli	109	2.752	0.857			
	C)Diğer	54	2.764	0.728			
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	A)Bekar	242	2.620	1.149	F(2,402)=0.137	F(2,402)=5.217	C>A
	B)Evli	109	2.853	1.177			
	C)Diğer	54	3.148	1.106			
Kişisel ve Sosyal Hayattan Memnuniyet	A)Bekar	242	3.194	1.196	F(2,402)=4.714	F(2,402)=1.792	-
	B)Evli	109	3.394	0.955			
	C)Diğer	54	3.431	1.011			
Yaşam Memnuniyeti	A)Bekar	242	2.907	1.049	F(2,402)=0.129	F(2,402)=3.886	C>A
	B)Evli	109	3.124	0.994			
	C)Diğer	54	3.289	0.980			

* (%5) anlamlılık düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler, \bar{X} : Ortalama, S.S: Standart Sapma, F: F test istatistiği, (parantez içleri test serbestlik derecelerini içerir.) [küşeli parantez içleri test anlamlılık değerlerini içerir.] Post Hoc Levene, Heterojenlik testi bulguları doğrultusunda seçilmiştir. Homojenlik durumu için Tukey's, heterojenlik durumu için ise Tamhane's T2 Post hoc testleri kullanılmıştır. Diğer: Boşanmış ve Eşi Vefat Etmiş

Mutlak yoksulluk, görelî yoksulluk, insani yoksulluk, yoksulluk algısı, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değişkenleri bakımından bekar, evli ve diğer katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Ekonomik hayattan memnuniyet, yaşam memnuniyeti değişkenleri bakımından bekar, evli ve diğer katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde

istatistiksel olarak önemli bir fark veya farklar bulunmaktadır. Farkın kaynağı olan grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tukey's Post Hoc testi bulguları ise şu şekildedir; diğer grupta yer alan boşanmış ve eşi vefat etmiş katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet ve yaşam memnuniyeti düzeyleri evli ve bekar katılımcılardan daha yüksek düzeyde iken, evli ve bekar katılımcılar arasında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

Meslek sahipliği ile yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti bulguları

Katılımcıların meslek sahipliğine göre farklılıkları inceleyen bağımsız örneklem T- testlerinin sonuçları Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 6. Katılımcıların meslek sahipliği

Değişken	Meslek	N	\bar{X}	S.S	Levene	T-Test
Mutlak Yoksulluk	Yok	220	2.800	0.973	$F(1, 403)=1.235$	$t(403)=2.945^*$
	Var	185	2.525	0.892	[0.267]	[0.003]
Görelî Yoksulluk	Yok	220	3.439	1.095	$F(1, 403)=0.163$	$t(403)=4.464^*$
	Var	185	2.959	1.059	[0.686]	[0.000]
İnsani Yoksulluk	Yok	220	2.724	1.021	$F(1, 403)=3.401$	$t(403)=3.539^*$
	Var	185	2.387	0.867	[0.066]	[0.000]
Yoksulluk Algısı	Yok	220	2.988	0.890	$F(1, 403)=4.205$	$t(403)=4.395^*$
	Var	185	2.624	0.752	[0.041]	[0.000]
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	Yok	220	2.390	1.131	$F(1, 403)=1.916$	$t(403)=-7.286^*$
	Var	185	3.185	1.049	[0.167]	[0.000]
Kişisel ve Sosyal Hayattan Memnuniyet	Yok	220	3.082	1.191	$F(1, 403)=6.710$	$t(403)=-3.966^*$
	Var	185	3.515	0.967	[0.010]	[0.000]
Yaşam Memnuniyeti	Yok	220	2.736	1.043	$F(1, 403)=3.176$	$t(403)=-6.233^*$
	Var	185	3.350	0.918	[0.075]	[0.000]

* (%5) anlamlılık düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler, \bar{X} : Ortalama, S.S: Standart Sapma, F: F test istatistiği, t: T-Test istatistiği, (parantez içleri test serbestlik derecelerini içerir.) [kişeli parantez içleri test anlamlılık değerlerini içerir.] T-test istatistiği Levene Heteroienlik testi bulguları doğrultusunda seçilmiştir.

Mutlak, görelî ve insani yoksulluk ile yoksulluk algısı değişkenleri bakımından meslek sahibi olmayan ve meslek sahibi olan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli bir fark saptanmıştır. Ortalamalar incelendiğinde meslek sahibi olmayan katılımcıların mutlak, görelî ve insani yoksulluk ile yoksulluk algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ekonomik hayattan memnuniyet, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet, yaşam memnuniyeti değişkenleri bakımından meslek sahibi olmayan ve meslek sahibi olan katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak önemli bir fark saptanmıştır. Ortalamalar incelendiğinde meslek sahibi olan katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet, yaşam memnuniyeti düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gelir durumu ile yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti bulguları

Aşağıda Tablo 7'de gösterilen Anova testi, gelir durum farklılıklarını göstermektedir.

Tablo 7. Gelir Duruma Göre Farkları Sınayan Anova Testi Bulguları

Değişken	Gelir	N	\bar{X}	S.S	Levene	Anova	Post Hoc
Mutlak Yoksulluk	A)Düşük	169	2.976	0.952	$F(2,402)=1.159$ [0.315]	$F(2,402)=18.259^*$ [0.000]	A>B ve C
	B)Orta	189	2.522	0.863			
	C)Yüksek	47	2.206	0.919			
Görelî Yoksulluk	A)Düşük	169	3.682	0.971	$F(2,402)=3.577^*$ [0.029]	$F(2,402)=34.749^*$ [0.000]	A>B>C
	B)Orta	189	2.995	1.026			
	C)Yüksek	47	2.464	1.171			
İnsani Yoksulluk	A)Düşük	169	2.923	1.005	$F(2,402)=3.379^*$ [0.035]	$F(2,402)=25.515^*$ [0.000]	A>B>C
	B)Orta	189	2.399	0.869			
	C)Yüksek	47	1.987	0.718			
Yoksulluk Algısı	A)Düşük	169	3.194	0.816	$F(2,402)=2.385$ [0.093]	$F(2,402)=38.486^*$ [0.000]	A>B>C
	B)Orta	189	2.639	0.736			
	C)Yüksek	47	2.219	0.815			
Ekonomik Hayattan Memnuniyet	A)Düşük	169	2.183	1.077	$F(2,402)=1.157$ [0.316]	$F(2,402)=52.449^*$ [0.000]	C>B>A
	B)Orta	189	3.020	1.036			
	C)Yüksek	47	3.729	0.889			
Kişisel ve Sosyal Hayattan Memnuniyet	A)Düşük	169	2.882	1.158	$F(2,402)=4.094^*$ [0.017]	$F(2,402)=23.923^*$ [0.000]	C>B>A
	B)Orta	189	3.476	1.013			
	C)Yüksek	47	3.920	0.813			
Yaşam Memnuniyeti	A)Düşük	169	2.533	1.010	$F(2,402)=3.478^*$ [0.032]	$F(2,402)=46.073^*$ [0.000]	C>B>A
	B)Orta	189	3.248	0.897			
	C)Yüksek	47	3.824	0.782			

* (%5) anlamlılık düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler, \bar{X} : Ortalama, S.S: Standart Sapma, F: F test istatistiği, (parantez içleri test serbestlik derecelerini içerir.) [köşeli parantez içleri test anlamlılık değerlerini içerir.] Post Hoc Levene Heterojenlik testi bulguları doğrultusunda seçilmiştir. Homojenlik durumu için Tukey's, heterojenlik durumu için ise Tamhane's T2 Post hoc testleri kullanılmıştır. Diğer: Boşanmış ve Eşi Vefat Etmiş

Mutlak, görelî, insani yoksulluk değişkenleri ile yoksulluk algısı değişkenleri bakımından kendisini düşük, orta, yüksek gelir grubunda gören katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark veya farklar saptanmıştır. Farkın kaynağı olan gelir grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tukey's Post Hoc testi bulguları şu şekildedir; kendilerini yüksek gelir grubunda gören katılımcıların mutlak, görelî, insani yoksulluk değişkenleri ile yoksulluk algısı yoksulluk seviyesi kendilerini orta gelir grubunda gören katılımcılardan daha düşük iken, orta gelir grubunda olduğunu düşünen katılımcıların mutlak, görelî, insani yoksulluk algıları ile yoksulluk algısı da kendilerini düşük gelir grubunda gören katılımcılardan daha düşük düzeydedir.

Ekonomik hayattan memnuniyet, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet, yaşam memnuniyeti değişkenleri bakımından kendisini düşük, orta, yüksek gelir grubunda gören katılımcılar arasında %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark veya farklar saptanmıştır. Farkın kaynağı olan gelir grup veya gruplarının tespiti için yapılan Tukey's Post Hoc testi bulguları şu şekildedir; kendilerini yüksek gelir grubunda gören katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet seviyesi kendilerini orta gelir grubunda gören katılımcılardan daha yüksek iken, orta gelir grubunda olduğunu düşünen katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet seviyeleri de kendilerini düşük gelir grubunda gören katılımcılardan daha yüksek düzeydedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, yoksulluk algısı ile yaşam memnuniyeti arasındaki ilişki incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmada TÜİK gelir ve yaşam koşulları verileri dikate alınarak Bitlis örneklem olarak seçilmiştir. Bitlis merkezinde yaşayan 405 kişi ile görüşülmüştür. Veri toplanırken 5'li likert tipte hazırlanmış olan anketten faydalanılmıştır. Çalışmanın 2 temel sorusu bulunmaktadır. Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri arasında ilişki var mıdır? Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri cinsiyet, yaş, meslek durumu ve gelir gibi demografik özelliklere göre farklılaşmakta mıdır? sorularına araştırma kapsamında yanıt aranmıştır.

Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri arasında ilişki var mıdır? sorusuna yanıt aramak amacıyla yapısal eşitlik modeli kurulmuştur. Modelde yaşam memnuniyeti ölçeği ekonomik hayattan memnuniyet ve kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet olarak 2 bağımlı değişken ile kurulmuştur. Yoksulluk algısı ölçeğinde yer alan insani, görel ve mutlak yoksulluk ise bağımsız değişkenler olarak kabul edilmiştir.

- Modelden edilen bulgulara göre, Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair; mutlak, görel ve insani yoksulluk algılarının artmasının/azalmasının ekonomik memnuniyeti, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyeti azalttığı/artırdığı söylenebilir. Literatürdeki ile tutarlı olan bulguyu daha açık ifade etmek gerekirse; yoksulluk algısı alt boyutları yaşam memnuniyetine yönelik bağımlı değişkenleri negatif olarak etkilemektedir (Selvamani ve Elgar,

2023; Kim, 2022; Liu ve Fu, 2022; Yenipazarlı vd., 2020; Bellani ve D' Ambrosio, 2011)

- Değişkenlerin ekonomik hayattan memnuniyet düzeyleri üzerinde anlamlı etkisi olan yoksulluk algısı alt boyutlarına ait etki katsayıları karşılaştırıldığında en yüksek etkinin insani yoksulluk, en düşük etkinin ise mutlak yoksulluk değişkenlerine ait olduğu görülmektedir.
- Değişkenlerin kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet düzeyleri üzerinde anlamlı etkisi olan yoksulluk algısı alt boyutlarına ait etki katsayıları karşılaştırıldığında en yüksek etkinin insani yoksulluk, en düşük etkinin ise göreceli yoksulluk değişkenlerine ait olduğu görülmektedir.
- Yoksulluk algısı alt boyutlarının negatif etki ettiği bağımlı değişkenler karşılaştırıldığında ise mutlak yoksulluk değişkeninin kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değişkenine etkisinin, ekonomik hayattan memnuniyet değişkenine etkisinden daha büyük olduğu görülmektedir.
- Göreceli yoksulluğun ise ekonomik hayat değişkenine etkisinin, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet değişkenine etkisinden daha fazla olduğu görülmektedir.
- İnsani yoksulluk etkileri karşılaştırıldığında ise insani yoksulluk algısının ekonomik hayattan memnuniyet üzerindeki etkisinin, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet üzerindeki etkisinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyet düzeyleri; cinsiyet, yaş, meslek durumu ve gelir gibi demografik özelliklere göre farklılaşmakta mıdır? soruna yanıt aranırken parametrik testlerin bulgularından faydalanılmıştır. Bitlis'teki kent yerleşiklerinin kendilerine dair yoksulluk algıları ile yaşam memnuniyeti düzeylerinin cinsiyet, yaş, meslek durumu ve gelire göre farklılaştığı görülmüştür.

- Erkek katılımcıların kendilerine dair mutlak, insani ve göreceli yoksulluk türlerinde, algılarının kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu söylenebilir.
- 26 ile 34 yaş arasındaki katılımcıların mutlak yoksulluk algıları 35 ile 44 yaş arasındaki katılımcılardan daha yüksektir. 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcıların göreceli yoksulluk algıları 35 ile 44 yaş arasındaki katılımcılardan daha yüksektir.

18 ile 25 yaş arasındaki katılımcıların insani yoksulluk algıları 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcılardan daha yüksek iken diğer katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamıştır.

18 ile 25 yaş arasındaki katılımcılar ile 45 ve üzeri yaş grubunda yer alan katılımcıların yoksulluk algıları 35 ile 44 yaş arasında olan katılımcılardan daha yüksek iken diğer katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamıştır.

18 ile 25 yaş arasında yer alan katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet ile yaşam memnuniyet düzeyleri diğer tüm katılımcılardan düşük düzeyde iken diğer katılımcılar arasında bu bakımdan istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır. Boşanmış ve eşi vefat etmiş katılımcıların ekonomik hayattan ve yaşamdan memnuniyet düzeyleri evli ve bekar katılımcılardan daha yüksek düzeyde iken, evli ve bekar katılımcılar arasında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmamaktadır.

- Meslek sahibi olmayan katılımcıların yoksulluk, mutlak yoksulluk, göreceli yoksulluk, insani yoksulluk algıları daha yüksek olduğu görülmektedir.

Meslek sahibi olan katılımcıların ekonomik, kişisel ve sosyal hayat ile yaşam memnuniyetleri düzeyinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

- Kendilerini yüksek gelir grubunda gören katılımcıların yoksulluk algı seviyesi, mutlak, göreceli ve insani yoksulluk türlerinde kendilerini orta gelir grubunda gören katılımcılardan daha düşük iken, orta gelir grubunda olduğunu düşünen katılımcıların mutlak yoksulluk algısı da kendilerini düşük gelir grubunda gören katılımcılardan daha düşük düzeydedir.

Kendilerini yüksek gelir grubunda gören katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet, kişisel ve sosyal hayattan memnuniyet ve yaşam memnuniyeti seviyesi, kendilerini orta gelir grubunda gören katılımcılardan daha yüksek iken, orta gelir grubunda olduğunu düşünen katılımcıların ekonomik hayattan memnuniyet seviyeleri de kendilerini düşük gelir grubunda gören katılımcılardan daha yüksek düzeydedir. Nitekim benzer bir bulguyu ulaşan Kutlu (2023) da yaşam memnuniyeti ile gelir düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin varlığına dikkat çekmiştir. Roh ve Weon'un (2022) yaşlılar üzerinde yaptıkları

çalışmada ise, ekonomik profili yüksek olan yaşlıların yaşam memnuniyetlerinin de yüksek olduğu bulgulanmıştır. Leu'nun düşük gelirli yerlerin yaşam memnuniyetlerinin düştüğüne vurgu yaptığı çalışması da göz önünde bulundurulduğunda tüm bu bulgular tutarlı olarak yorumlanabilir.

Çalışmaya getirilecek temel öneri, TÜİK gelir ve yaşam koşulları bölgesel verilerine (2022) göre en düşük yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirli yer olan TRB2 Bölgesinde yer alan Muş, Hakkâri ve Van illerinde de benzer bir araştırmanın yapılarak bölgesel bir değerlendirmenin yapılmasıdır. Ek olarak Sulkers, Loos'un (2022) Hindistan'ın merkez kenti ile kenar mahallesinde karşılaştırmalı olarak yoksulluk algısı ile yaşam memnuniyetini ele aldıkları çalışmalarına benzer bir araştırmanın Türkiye'de TRB2 Bölgesini de kapsayacak şekilde yapılmasıdır.

Extended Abstract

A Research on the Relationship Between Perception of Poverty and Life Satisfaction: Bitlis Example

*

Berfin Göksoy Sevinçli⁷
ORCID: 0000-0001-9686-509X

Poverty, which is visible when people cannot meet their basic needs, is one of the world's important problems. Although the problem of poverty appears to be economically based, it gives an intertwined appearance as it has many social, psychological and social aspects. The social aspect of poverty, which comes to the fore in this context, makes individuals' perceptions of poverty and the impact of this perception on life satisfaction important.

Life satisfaction is an issue that is also taken into consideration by international organizations, as it is important in ensuring social welfare in a broad perspective. The OECD publishes life satisfaction measurements every year. In these measurements, Turkey is at the bottom of the list with North Africa with an average of 4.9 (OECD, 2022). The measurements given reveal the need to deepen research on this subject in Turkey.

The aim of the research is to reveal the effects of poverty perception levels of urban residents in Bitlis on their life satisfaction levels. In accordance with the purpose, the changes in residents' poverty perception levels and life satisfaction levels according to gender, age, occupational status and income levels were also included in the scope of the research. The importance of the study is that it examines the effect between life satisfaction and poverty perception level specifically in Bitlis, which has a shallow literature.

Within the scope of the research, 405 people living in the center of Bitlis were interviewed. While collecting data, a 5-point Likert type survey was used. The study has two basic questions. Is there a relationship between the self-perception of poverty and life satisfaction levels of urban residents in Bitlis? Do the self-perceptions of poverty and life satisfaction levels of urban

⁷ Assist. Assoc., Bitlis Eren University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, Department of Urbanisation and Environmental Problems, E-mail: bgoksoy@beu.edu.tr

residents in Bitlis differ according to demographic characteristics such as gender, age, occupational status and income? Answers to these questions were sought within the scope of the research.

A structural equation model was established to answer the first question. In the model, the life satisfaction scale was established with 2 dependent variables: satisfaction with economic life and satisfaction with personal and social life. Human, relative and absolute poverty in the poverty perception scale were accepted as independent variables. According to the findings obtained from the model, about the urban residents of Bitlis themselves; It can be said that increasing/decreasing perceptions of absolute, relative and human poverty reduces/increases economic satisfaction and satisfaction with personal and social life. When the effect coefficients of the poverty perception sub-dimensions, which have a significant effect on the levels of satisfaction with economic life, are compared, it is seen that the highest effect belongs to human poverty and the lowest effect belongs to absolute poverty variables. When the effect coefficients of the poverty perception sub-dimensions, which have a significant effect on the levels of satisfaction with personal and social life, are compared, it is seen that the highest effect belongs to human poverty and the lowest effect belongs to relative poverty variables. When the dependent variables that the poverty perception sub-dimensions have a negative impact on are compared, it is seen that the effect of the absolute poverty variable on the satisfaction with personal and social life variable is greater than its effect on the satisfaction with economic life variable. It is seen that the effect of relative poverty on the economic life variable is greater than its effect on the satisfaction with personal and social life variable. When the effects of human poverty are compared, it is seen that the effect of the perception of human poverty on satisfaction with economic life is higher than its effect on satisfaction with personal and social life.

Poverty perceptions and life satisfaction levels of urban residents in Bitlis; Does it differ according to demographic characteristics such as gender, age, occupational status and income? While searching for an answer to the problem, the findings of parametric tests were used. It has been observed that the poverty perceptions and life satisfaction levels of urban residents in Bitlis differ according to gender, age, occupational status and income. It can be said that male participants' perceptions of themselves in terms of absolute, human and relative poverty are higher than female participants. While the economic and life satisfaction levels of divorced and deceased participants are higher than married and single participants, there is no statistically significant dif-

ference between married and single participants. It is seen that non-professional participants have higher perceptions of poverty, absolute poverty, relative poverty and human poverty. It is seen that the participants who have a profession have a higher level of satisfaction with their economic, personal and social life. While the poverty perception level of the participants who see themselves in the high income group is lower than the participants who see themselves in the middle income group in absolute, relative and human poverty types, the absolute poverty perception of the participants who consider themselves in the middle income group is also lower than the participants who see themselves in the low income group. While the economic life satisfaction, personal and social life satisfaction and life satisfaction levels of the participants who see themselves in the high income group are higher than the participants who see themselves in the middle income group, the economic life satisfaction levels of the participants who consider themselves in the middle income group are also higher than the participants who see themselves in the low income group.

The main recommendation to be made for the study, whose research findings are as above, is to conduct this research and make a regional evaluation in the provinces of Muş, Hakkari and Van in the TRB2 Region, which are the places with the lowest annual average equivalent household disposable income according to TÜİK (2022) income and living conditions regional data.

Kaynakça/References

- Ak, M. (2016). Toplumsal bir olgu olarak yoksulluk. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (54), 296-306. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/abuhsbd/issue/32956/366248>
- Bagheri, N., Batterham, P. J., Salvador-Carulla, L., Chen, Y., Page, A., Callear, A. L., ve Congdon, P. (2019). Development of the Australian neighborhood social fragmentation index and its association with spatial variation in depression across communities. *Social Psychiatry And Psychiatric Epidemiology*, 54(10), 1189–1198. <https://doi.org/10.1007/s00127-019-01712-y>
- Bedük, S. (2023). Insured privately? Wealth stratification of job loss in the UK. *Social Inclusion*, 11(1), 135-147. doi:<https://doi.org/10.17645/si.v11i1.6095>
- BM, World happiness report 2023, <https://worldhappiness.report/ed/2023/world-happiness-trust-and-social-connections-in-times-of-crisis/>, E.T. 23.08.2023.
- Çelik, K., Vural, İ. Y. ve Tuncer, G. (2017). Dünya'da ve Türkiye'de yoksulluğun genel görünümü: 2002 sonrası döneme ilişkin bir inceleme. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (5), 41-79. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/rteusbe/issue/32015/331347>

- Diener, E., ve Tay, L. (2012). A scientific review of the remarkable benefits of happiness for successful and healthy living. *Happiness: Transforming the Development Landscape*, 90- 117. [http://www.bhutanstudies.org.bt/publicationFiles/OccasionalPublications/Transforming Happiness/Chapter 6 A Scientific Review.pdf](http://www.bhutanstudies.org.bt/publicationFiles/OccasionalPublications/Transforming%20Happiness/Chapter%206%20A%20Scientific%20Review.pdf)
- Feagin, J.R. (1972). Poverty: We still believe that god helps those who help themselves. *Psychology Today*, 6(6): 101-110, 129.
- Gajdosikienė, I. (2004). Oscar Lewis' culture of poverty: critique and further development. *Sociologija: mintis ir veiksmas*, 88-96.
- Gujarati, D., ve Porter, D. C. (2009). *Basic econometrics (5th edition)*. West Point: McGraw-Hill Education.
- Hair, F. (2013). *Multivariate data analysis*. Pearson Education Limited.
- Hammami, N., Erdoğan, Y., ve Elgar, F. J. (2022). Socioeconomic Position mediates the relationship between family social benefits and adolescent life satisfaction in 25 countries. *Child Indicators Research*, 15(5), 1761–1775. <https://doi.org/10.1007/s12187-022-09929-1>
- Jafree, S. R., Nadir, S. M. H., Mahmood, Q. K., ve Burhan, S. K. (2023). The migrant Hazara Shias of Pakistan and their social determinants for PTSD, mental disorders and life satisfaction. *Journal of Migration And Health*, 7, 100166. <https://doi.org/10.1016/j.jmh.2023.100166>
- Kantar Davran, M., ve Tok, N. (2018). Kırsal kesimde yoksulluk algısı ve yaşam memnuniyeti. *International Journal Of Social Humanities Sciences Research*, 5(25), 2140-2152. <https://doi.org/10.26450/jshsr.594>
- Karagöz, Y. (2016). *SPSS ve AMOS Uygulamalı istatistiksel analizler*. Ankara: Nobel.
- Kim, J.Y. (2022). Does poverty matter for depression in people with disabilities? *The Mediating Effects of Life Satisfaction*, *Journal of Social Service Research*, V.48, 3, pp.430-439.
- Kline, R. (2010). *Principles and practice of structural equation modeling (3rded.)*. New York: The Guilford Press.
- Koca, M. (2020). Yoksulluğa yönelik nedensel atıflar Ordu Üniversitesi örneği. *İnsan ve Toplum, Sosyoekonomik Eşitsizlikler*, 353-382. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/insanvetoplum/issue/71116/1136687>
- Köse, M. F., Çobanoğlu, G., ve Sarı, R. M. (2021). Özellikleri, yaşam memnuniyeti ölçeği'nin geliştirilmesi ve psikometrik. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s. 324-346.
- Kutlu, O. (2023). *Yoksul bireylerin yaşamış oldukları sosyal dışlanma deneyiminin benlik değeri ve yaşam memnuniyeti ile ilişkisinin incelenmesi*, Ulusal Tez Merkezi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Lewis, O. (1970). *Anthropological essays*. New York: Random House.
- Luo, J. (2022). Yoksulluğa mutluluğun uyumu sınırlı mı? Referans Gelirinin Rolü. *J Mutluluk Çalışması* 23 , pp. 2491-2516. <https://doi.org/10.1007/s10902-022-00508-3>.
- Mahmood T, Yu X, Klasen S. (2018). Do the poor really feel poor? Comparing objective poverty with subjective poverty in Pakistan. *Soc Indic Res*. V.142, pp.543-580. doi: 10.1007/s11205-018-1921-4
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and personality*. Holly Books, Harper ve Row Publishers.

- Mbam, K.C., MA, MSW vd. (2022). Aging in Nigeria: A growing population of older adults requires the implementation of national aging policies, *The Gerontologist*, Volume 62, Issue 9, November 2022, Pages 1243–1250, <https://doi.org/10.1093/geront/gnac121>
- Niemietz, K. (2011). A New understanding of poverty. *Institute of Economic Affairs Monographs*, No. 65. Haziran 5, 2021 tarihinde <https://ssrn.com/abstract=1750203> adresinden alındı
- O'Connor, A. (2001). *Poverty knowledge*. Princeton: Princeton University Press.
- OECD (2022). *Yaşam memnuniyeti endeksi*. <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=HSL>, Erişim Tarihi: 13.02.2023.
- Roh, M., Weon, S. (2022). Living arrangement and life satisfaction of the elderly in South Korea. *Soc Indic Res* **160**, pp. 717–734. <https://doi.org/10.1007/s11205-020-02443-3>
- Sallan-Gül, S. (2002). Türkiye’de yoksulluk ve yoksullukla mücadelenin sosyolojik boyutları: göreliden mutlak yoksulluğa. *Yoksulluk, Şiddet ve İnsan Hakları*. Editör: Yaseemin Özdek, Ankara: TODAİE Yayınları.
- Selvamani Y, Elgar F. (2023). Food insecurity and its association with health and well-being in middle-aged and older adults in India *J Epidemiol Community Health* 2023;**77**:252-257.
- Sezgin, F., Haykır-Hobikoğlu, E. ve Budak, Y. (2022, Ocak). Yoksulluk algı ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, s. 229-244.
- Suğur, N., Suğur, S., Çetin, O. B., Şavran, T. G., ve Akarçay, E. (2008). Hizmet sektöründe çalışan yoksulların yoksulluk algıları üzerine bir araştırma. "İş, Güç" *Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 10(4), 1-29.
- Sulkers, E., ve Loos, J. (2022). life satisfaction among the poorest of the poor: a study in urban slum communities in India. *Psychological studies*, 67, 281-293. <https://doi.org/10.1007/s12646-022-00657-8>
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. California: Pearson.
- TUİK (2022). Gelir ve yaşam koşulları araştırması bölgesel sonuçları. www.datatuik.gov.tr, Erişim Tarihi: 11.02.2023.
- TUİK (2015). Gelir, yaşam, tüketim ve yoksulluk verileri illerde yaşam endeksi, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Gelir,-Yasam,-Tuketim-ve-Yoksulluk-107>, Erişim Tarihi: 23.08.2023.
- Ulutürk Akman, S. (2021). Mutluluk ve yaşam memnuniyetinin belirleyicileri: Türkiye İstatistik Kurumu Yaşam memnuniyeti araştırması üzerine analizler. *Journal of Social Policy Conferences*,(81),35-69. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusskd/issue/68135/986105>
- UNDP (2023). 2022 Çok boyutlu yoksulluk endeksi, <https://www.undp.org/tr/turkiye/publications/2022-cok-boyutlu-yoksulluk-endeksi-cbye>, E.T. 26.08.2023
- Yang, Y., Peng, C., Yeung, C. Y., Ren, C., Luo, H., Lu, Y., Yip, P. S. F., ve Webster, C. (2023). Moderation effect of visible urban greenery on the association between neighbourhood deprivation and subjective well-being: Evidence from Hong Kong. *Landscape and Urban Planning*, 231, [104660]. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2022.104660>

- Yenipazarlı, A., Çondur, F. ve Cömertler, N. (2020). Engelli bireylerin kamu hizmetlerinden memnuniyeti: Nazilli ilçesi örneği. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 7, S. 2, ss. 77-93.
- Yokoji, K., Hammami, N., ve Elgar, F. J. (2023). Socioeconomic differences in the association between bullying behaviors and mental health in Canadian adolescents. *The Journal of school health*, 93(5), 420–427. <https://doi.org/10.1111/josh.13300>
- Zhang, L., Xiao, Y., Wu, O., Li, J. (2022). Will the use of solid fuels reduce the life satisfaction of rural residents-Evidence from China. *Energy for Sustainable Development*, v.68.
- Zhang T, Xu Q, Zhang Q, Wan J. (2022). Impact and Analysis of the renovation program of dilapidated houses in china on poor peasant households' life satisfaction: A Survey of 2617 peasant households in gansu province. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 19(23):15548. <https://doi.org/10.3390/ijerph192315548>

Berfin Göksoy Sevinçli

Selçuk Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümü lisans öğrenimini 2014 yılında, yüksek lisansını Yüzüncü Yıl Üniversitesi Kentleşme ve Çevre Sorunları Bilim Dalı'nda 2017 yılında tamamlamıştır. Sonrasında YÖK'ün 100/2000 projesi kapsamında öncelikli alan olarak belirlediği Yoksulluk programına dâhil olarak program kapsamında kırsal kalkınma, göç, yoksulluğun çeşitli görünüşleri ile ilgili alan araştırmalarına katılmıştır. 2022 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı'nda doktora eğitimini tamamlamıştır. 2018 yılında Araştırma görevlisi olarak göreve başladığı Bitlis Eren Üniversitesi'nde 2022 yılı itibarıyla Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Kentleşme ve Çevre Sorunları Ana Bilim Dalı'nda doktor öğretim üyesi olarak görevini sürdürmektedir. Göksoy Sevinçli'nin kentleşme politikaları, kentsel alan yönetimi ve sosyal politika alanlarında akademik çalışmaları bulunmaktadır.

Berfin Göksoy Sevinçli completed her bachelor's degree in Public Administration at Selçuk University in 2014 and her master's degree in Urbanisation and Environmental Problems at Yüzüncü Yıl University in 2017. Afterwards, she participated in the Poverty programme, which was determined as a priority area within the scope of the 100/2000 project of YÖK, and participated in field research on rural development, migration and various manifestations of poverty within the scope of the programme. In 2022, he completed his doctorate education at Necmettin Erbakan University, Department of Political Science and Public Administration. In 2018, he started working as a research assistant at Bitlis Eren University, where he has been working as a doctoral lecturer in the Department of Political Science and Public Administration, Department of Urbanisation and Environmental Problems as of 2022. Göksoy Sevinçli has academic studies in the fields of urbanisation policies, urban area management and social policy.

E-posta: bgoksoy@beu.edu.tr